

Stockholm 2026-09-03

Diarienummer NV-05847-24

**Klimat- och
näringslivsdepartementet**

Enheten för cirkulär ekonomi,
kemikalier och strålning

Herkulesgatan 17, Stockholm

111 52 Stockholm

El-Kretsens synpunkter på förslag på förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall

El-Kretsen lämnar synpunkter endast på skrivelsen *Förslag på förenklingar och förbättringar i spårbarhetssystemet för farligt avfall*. Skrivelsen *Framställan om att införa spårbarhet för långlivade organiska föroreningar i avfall* omfattas inte av förevarande remissvar och kommenteras därför inte.

Sammanfattning

El-kretsen välkomnar Naturvårdsverkets initiativ att förtydliga och förenkla regelverket för spårbarhet av farligt avfall. De nuvarande reglerna har visat sig vara bristfälliga, administrativt betungande och svårtolkade – särskilt för små och medelstora bolag.

Sammantaget ställer vi oss i huvudsak positivt till de föreslagna ändringarna, då de i flera avseenden innebär välkomna förenklingar. Vi välkomnar särskilt följande förslag:

- Att sammanföra transportdokumentationen och anteckningsskyldigheten i en transportanteckning
- Att förlänga rapporteringsfristerna
- Att införa riktade undantag för vissa verksamhetstyper

El-kretsen har emellertid ett antal synpunkter på vissa av de föreslagna ändringarna, vilka riskerar att medföra ökad administrativ börda och nya tolkningssvårigheter om de inte utformas på ett ändamålsenligt sätt. Detta gäller bland annat följande punkter:

- Förslaget om införandet av ett identifikationsnummer
- De föreslagna mängdgränserna

Dessa behöver ytterligare förtydliganden och anpassningar för att säkerställa en effektiv tillämpning.

Innehåll

Sammanfattning.....	2
Allmänna kommentarer.....	4
Konsolidering av krav.....	4
Införande av mottagaranteckning	4
Utökade tidsfrister	5
Miljösanktionsavgifter.....	5
Konsekvensanalys – specifika synpunkter från El-Kretsen	6
Införandet av identifikationsnummer.....	6
Förenklad anteckningsskyldighet för gemensamma avfallsutrymmen	7
Legaldefinition av begreppet transport	7
Miljömässiga och sociala konsekvenser.....	8
Avslutande kommentarer.....	8

Allmänna kommentarer

El-Kretsen delar Naturvårdsverkets bedömning att det nuvarande regelverket och de tillhörande systemen för spårbarhet av farligt avfall är komplexa, svårtolkade och förknippade med bristande regelefterlevnad. Mot denna bakgrund välkomnar El-Kretsen förslaget att ersätta nuvarande 6 kap. i avfallsförordningen med ett mer sammanhållet och överskådligt regelverk. Förslaget bedöms ha goda förutsättningar att öka såväl tydligheten för berörda aktörer som efterlevnaden av regelverket.

Konsolidering av krav

Att ersätta dagens dubbla krav på transportdokument och anteckningsskyldighet med en gemensam transportanteckning kan innebära en betydande förenkling för företag och näringslivet i stort, genom att minska den administrativa bördan och frigöra resurser från dokumentation till kärnverksamheten. Att kravet på signatur tas bort bedöms ytterligare underlätta digital hantering och automatiserade informationsflöden mellan olika aktörer. Eftersom uppgifterna både sparas hos verksamheterna och rapporteras till avfallsregistret bedöms signaturen ha begränsat mervärde ur spårbarhetssynpunkt. Förslaget kan därför bidra till en mer effektiv och modern informationshantering utan att försämra möjligheterna till tillsyn eller uppföljning.

Samtidigt är det viktigt att ansvarsfördelningen mellan avfallslämnare och transportör tydliggörs, så att den ökade flexibiliteten inte leder till osäkerhet kring vem som ansvarar för att transportanteckningen upprättas och innehåller korrekta uppgifter. Det bör därför framgå tydligt av regelverket vilken part som ansvarar för respektive uppgift.

Införande av mottagaranteckning

El-Kretsen välkomnar införandet av en mottagaranteckning, då den bidrar till stärkt spårbarhet genom en tydligare koppling mellan transporterat och mottaget avfall. Förslaget kan bidra till högre datakvalitet i avfallsregistret samt förbättrade möjligheter till tillsyn, uppföljning och statistikproduktion.

Samtidigt innebär förslaget nya administrativa skyldigheter för mottagande verksamheter genom krav på dokumentation, lagring och rapportering av uppgifter om mottaget farligt avfall. För många aktörer kommer detta att kräva anpassningar av IT-system, arbetsrutiner och informationsutbyte med övriga aktörer i avfallskedjan. För att minimera omställningskostnader och undvika

Adress: El-Kretsen, Box 3449, 103 69 Stockholm

parallella rapporteringsprocesser bör de nya kraven kunna integreras i befintliga system. Mot denna bakgrund är tillräckliga implementeringstider viktiga för att möjliggöra ett effektivt införande av de nya kraven, vilket behandlas närmare nedan.

Utökade tidsfrister

El-Kretsen välkomnar förslaget att utöka tidsfristen för rapportering från två till fem arbetsdagar. Förslaget ger verksamheter bättre förutsättningar att uppfylla sina rapporteringsskyldigheter utan att riskera sanktionsavgifter, särskilt för aktörer med mobil verksamhet eller långa transportsträckor. Vidare bedöms förslaget att ersätta kvartalsvis rapportering med halvårsvis rapportering av behandlingsresultat samt för mäklare och handlare av farligt avfall utgöra en välkommen administrativ lättnad och en förenkling av det nuvarande systemet.

Miljösanktionsavgifter

El-Kretsen ställer sig negativt till oproportionerliga sanktionsavgifter som riskerar att drabba mindre företag oskäligt hårt. I skrivelsen föreslås att sanktionsavgiften fortsättningsvis ska uppgå till 5 000 kronor, anpassat till det nya systemet. El-Kretsen anser att det är viktigt att sanktionsavgifterna står i rimlig proportion till överträdelsens allvar och att mindre administrativa fel inte leder till samma konsekvenser som mer omfattande eller avsiktliga regelöverträdelser.

Det nuvarande systemet har emellanåt i vissa fall inneburit att verksamheter som helt underlåter att rapportera har kunnat undgå sanktioner, medan verksamheter som försöker följa regelverket men begår mindre misstag riskerar sanktionsavgifter. Detta skapar snedvridna incitament och kan bidra till osunda konkurrensförhållanden mellan aktörer på marknaden.

El-Kretsen välkomnar således ambitionen att skapa ett enklare och mer förutsägbart regelverk, men anser samtidigt att sanktionssystemet bör ses över ytterligare för att säkerställa att sanktionerna främjar regelefterlevnad utan att i onödan belasta seriösa verksamhetsutövare.

Konsekvensanalys – specifika synpunkter från El-Kretsen

Införandet av identifikationsnummer

I syfte att stärka spårbarheten föreslås att varje transport ska tilldelas ett unikt identifikationsnummer (ID-nummer) vid rapportering till avfallsregistret. El-Kretsen ser att förslaget på sikt kan bidra till ökad transparens och mer rättvisa konkurrensförhållanden på marknaden. Samtidigt finns en risk att införandet medför ökad administration och ytterligare komplexitet för företagen, särskilt om systemet inte enkelt kan integreras med befintliga rutiner.

För att införandet av ett ID-nummer inte ska bli ett nytt regelhinder behöver den tekniska lösningen vara enkel och användarvänlig. Naturvårdsverket bör därför tillhandahålla en digital tjänst som möjliggör en smidig hantering av ID-nummer, eftersom lösningens utformning i stor utsträckning kommer att avgöra om förslaget leder till förenkling eller ökad administration.

Samtidigt riskerar kravet på att transportören eller avfallslämnaren först ska rapportera uppgifter och erhålla ett ID-nummer, som därefter ska överlämnas till mottagaren inom fem arbetsdagar, att skapa en ny beroendekedja mellan aktörerna. Detta förutsätter välfungerande IT-system och effektiva informationsflöden hos samtliga parter. För mindre företag, som ofta saknar egna affärs- eller rapporteringssystem, kan kravet innebära en ökad administrativ belastning och ökad risk för förseningar i rapporteringen.

Undantag för mobil service- och installationsverksamhet

El-Kretsen ställer sig positivt till det föreslagna undantaget från kravet på transportanteckning vid transport av eget farligt avfall inom mobil installations-, underhålls- eller reparationsverksamhet, eller annan liknande serviceverksamhet, mellan den plats där avfallet uppstått och den plats där verksamheten normalt lagrar sitt avfall. Förslaget bidrar till att minska den administrativa bördan för dessa verksamheter och är därför välkommet. Undantaget är dock begränsat till transporter av farligt avfall som uppstått i Sverige och transporteras till en plats i Sverige samt till transporter om högst 200 kilogram eller 200 liter farligt avfall.

El-Kretsen bedömer emellertid att de föreslagna mängdgränserna riskerar att vara alltför lågt satta för att uppnå avsedd effekt. Naturvårdsverket konstaterar själv att flera branschorganisationer har efterfrågat betydligt högre

Adress: El-Kretsen, Box 3449, 103 69 Stockholm

gränsvärden. Installatörsföretagen har exempelvis framhållit att de föreslagna mängderna ofta överskrider inom ramen för den normala verksamheten.

Om mängdgränserna sätts på en alltför låg nivå finns en risk att undantaget endast kommer ett begränsat antal verksamheter till del. Den administrativa lättnad som eftersträvas riskerar därmed att bli begränsad i praktiken, vilket kan minska reformens genomslag och motverka syftet att förenkla regelverket för berörda företag.

Förenklad anteckningsskyldighet för gemensamma avfallsutrymmen

Förslaget innebär en betydande förenkling för situationer där flera företag delar ett gemensamt avfallsutrymme, exempelvis i en galleria eller ett kontorshotell. I stället för att varje enskilt företag (avfallsproducent) och avfallshämtaren (insamlaren) ska hantera omfattande dokumentation för varje mindre avfallsmängd, föreslås ett mer pragmatiskt system. Detta bedöms kunna innebära en avsevärd administrativ lättnad för berörda aktörer, vilket El-Kretsen välkomnar.

Legaldefinition av begreppet transport

Ett förslag i skrivelsen är att införa en legaldefinition av begreppet transport i 6 kap. avfallsförordningen. Definitionen lyder:

"förflyttning av farligt avfall med transportmedel samt sådan lastning, lossning och annan hantering av det farliga avfallet som utgör ett led i förflyttningen, dock inte förflyttning endast inom ett område där det farliga avfallet produceras, lagras eller behandlas."

El-Kretsen vill framhålla att en gemensam legaldefinition kan bidra till ökad förutsebarhet för näringslivet genom att skapa en mer enhetlig tillämpning av regelverket och minska risken för varierande bedömningar mellan olika tillsynsmyndigheter. Samtidigt konstaterar Naturvårdsverket att vissa tolkningssvårigheter kvarstår, bland annat avseende innebörden av begreppet "ett område". El-Kretsen skulle därför välkomna ytterligare riktlinjer kring hur begreppet ska tolkas, för att ytterligare stärka rättssäkerheten och underlätta efterlevnaden för berörda verksamheter.

Miljömässiga och sociala konsekvenser

El-Kretsen anser att Naturvårdsverkets förslag i huvudsak är väl avvägt och medför flera positiva effekter. Förslagen bedöms kunna bidra till förbättrad spårbarhet vid transport av farligt avfall, ökad förutsebarhet för näringslivet och sundare konkurrensförhållanden på marknaden. Vidare innebär flera av de föreslagna förändringarna en mer ändamålsenlig avvägning mellan miljömässiga, administrativa och sociala hänsyn.

Avslutande kommentarer

El-Kretsen anser att Naturvårdsverkets framställan är ett viktigt och välkommet steg mot ett mer fungerande och proportionerligt regelverk för farligt avfall. Bland annat ser El-Kretsen positivt på förslaget om de förlängda tidsfristerna och övergången till en gemensam transportanteckning. Om förslagen utformas på rätt sätt kan det leda till minskad administration och en sundare konkurrens för företag på marknaden. För att fullt kunna uppnå det syfte med förenkling som redogörs för i skrivelsen uppmanar vi följande vid fortsatt beredning:

- Att säkerställa att implementeringen av det föreslagna ID-numret sker genom en enkel och kostnadseffektiv teknisk lösning – för att se till att det inte blir en extra börda, särskilt för mindre bolag.
- Överväga att höja mängdgränserna gällande undantaget för mobil serviceverksamhet – så att den i högre grad motsvarar den praktiska verkligheten för branschen.

Med vänliga hälsningar,

Martin Seeger, Ekonomi- och uppföljningschef

El-Kretsen

Adress: El-Kretsen, Box 3449, 103 69 Stockholm